

Daniil Trifonov — Rameau, Mozart, Mendelssohn i Beethoven

Palau Piano

Dimecres, 29 de novembre de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Daniil Trifonov, piano

I

Jean-Philippe Rameau (1683 - 1764)

Suite en La menor, RCT 5

Allemande

Courante

Sarabande

Les trois mains

Fanfarinette

La triomphante

Gavotte et 6 doubles

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791)

*Sonata per a piano núm. 12 en Fa major, KV
332*

Allegro

Adagio

Allegro assai

Felix Mendelssohn (1809 - 1847)

Variations sérieuses, op. 54

II

Ludwig van Beethoven (1770 - 1827)

*Sonata per a piano núm. 29 en Si bemoll major,
op. 106m “Hammerklavier”*

Allegro

Scherzo: Assai vivace

Adagio sostenuto

Largo – Allegro – Fuga: Allegro

Durada del concert:

Primera part, 65 minuts | pausa de 15 minuts | segona part, 45 minuts

La durada del concert és aproximada.

#piano #músicauniversal #gransfigures

Poema

creixen les orquídies entre dents
dels meus auguris

ben a sota del poema submergit

molt a prop de les coses
sense nom

de la tarda que no és ara
sinó sempre

Laia Llobera

Llibre de revelacions (2020)

Palau de la Música Catalana Nadal al Palau

El Messies de Händel

Accentus, Insula Orchestra
& Laurence Equilbey

Magnificat de Bach

Netherlands Bach Society
& Alex Potter

El trencanous de Txaikovski

Orquestra Simfònica del Vallès,
amb espectacle d'art amb sorra
a càrrec de Borja González

Les quatre estacions de Vivaldi

Vespres d'Arnadí

Festival de valsos i danses

Valsos i polques de la família
Strauss amb l'Orquestra Simfònica
del Vallès

Requiem de Mozart

Cor Madrigal & Orquestra
Simfònica del Vallès

Concert d'Any Nou

Orquestra Simfònica del Vallès

Concert de Sant Esteve

Cors de l'Orfeó Català
& Cor de Cambra del Palau

Bandes sonores de Rota i Morricone

Orquestra Simfònica del Vallès

Comentari

“Tota la seva ànima i el seu esperit eren al clavecí. Quan el tancava, ja no hi havia ningú a casa”, va escriure a propòsit de Jean-Philippe Rameau el seu col·laborador i amic Alexis Piron. Inclosa al volum titulat *Nouvelles suites de pièces de clavecin* del 1727, la *Suite en La menor* consta de set moviments en què conviuen amigablement peces amb noms de danses tradicionals i peces amb apel·latius que traslladen el seu caràcter. Els jocs especulars de l’*“Allemande”* inauguren, malgrat l’evident serietat, una creativitat desbordant i pintoresca, que es retrobarà per exemple a *“Les trois mains”*. Mitjançant innovacions tècniques i una prestidigitació sorprenent, manifesta a la *“Gavotte i a les sis variacions (doubles)”* de clausura, el compositor captura l’aire del seu temps –com Watteau a la pintura– sense perdre de vista la tradició.

Potser menys brillant i àgil, però amb més capacitat per assolir l’expressivitat minimitzant el recurs al contrapunt, l’instrument de teclat que acostumadament emprà Wolfgang A. Mozart permetia un millor control de la durada i intensitat de les notes que, juntament amb un timbre vellutat, sens dubte hagueren de percutir en l’oient i despertar una varietat d’estats d’ànim d’acord amb els nous gustos de la segona meitat de segle XVIII. La *Sonata per a piano núm. 12, en Fa major*, n’és un bon exemple. De factura clàssica, en tres moviments, es potencia el desenvolupament melòdic des de l’*“Allegro”* inicial, amb l’enunciació d’un tema que reapareixerà amb lleugers canvis i ornamentacions.

Les converses internes, característiques de les obres per a piano de Mozart, prossegueixen en el segon moviment, un *“Adagio”* obertament contemplatiu, que convida a la pràctica del *rubato* per augmentar-ne l’emotivitat. El pianista Friedrich Gulda, en un enregistrament privat, s’acompanyà a si mateix amb un altre instrument de teclat per recrear atmosfèricament –a imitació d’un orgue– l’espai que als concerts per a piano ocupa l’orquestra, *“concretant un diàleg imaginari amb el mestre, que tant havia somiat”*, recorda el seu fill Paul. En contrast vehement amb aquesta recreació extàtica, l’*“Allegro assai”* culmina una de les *Sonates* més llúides de Mozart fent gala d’un admirable poder de resolució, gràcies a trepidants canvis en la intensitat.

Possiblement Felix Mendelssohn –admirador declarat de Mozart– coneixia bé la *Sonata*, tot i que, generacionalment, tingué Ludwig van Beethoven com un referent més immediat i ineludible. De fet, compongué les *Variations sérieuses* per ajudar a finançar un monument dedicat a ell, l'any 1841. L'ombra del geni que angoixaria Brahms més tard també pogué condicionar Mendelssohn, reticent a l'inici del projecte. A mesura, però, que s'endinsà en la composició d'aquella peça amb variacions – introspectiva i eventualment fosca, aliena a la lleugeresa i lluminositat dels seus *Scherzi*– hagué de reconèixer-se implicat “*amb passió*” en el procés de creació, que –segons confessà per carta– li reportava una mena de “*plaer celestial*”.

El compromís ontològic amb l'obra, paradigmàtic en Beethoven, refulgeix exemplarment a la *Hammerklavier*. Inaugurada per una declamació emfàtica, en honor d'un dels seus protectors, la *Sonata* va ser concebuda entre el 1817 i el 1818, època en què gairebé no havia escrit res, afectat per una sordesa total. El seu apel·latiu redundat recorda el mecanisme de martells d'un instrument que percudeix com mai abans, tot apuntant *més enllà*. El posterior arranjament de Felix Weingartner –per a orquestra simfònica– evidencia l'abast d'una peça que sembla sortir-se de l'element original. Pensem en l'atemporalitat d'un “Adagio sostenuto” insòlit per la seva extensió, però sobretot per la subtilitat –pràcticament metafísica– de l'emanació sonora. Des del silenci Beethoven convoca notes d'una puresa incomprensible i balsàmica. Emergeixen *ex nihilo* i sense perquè, perfectament aleatòries, necessàries.

Jacobo Zabalo, doctor en humanitats

Biografia

Daniil Trifonov, piano

© Dario Acosta

El pianista Daniil Trifonov, guanyador d'un Grammy, és protagonista d'un ascens espectacular al món de la música clàssica com a solista, tant en recital com acompanyat per orquestra, i igualment com a intèrpret de música de cambra i lied, i com a compositor. Combina una tècnica impecable amb una sensibilitat i calidesa poc habituals, trets que li permeten unes interpretacions que són una font inexhaurible d'admiració. *“Ho té tot i encara més,... tendresa i també un punt demoníac. Mai no havia escoltat res de semblant”*, ha afirmat meravellada la pianista Martha Argerich. Amb *Transcendental*, la col·lecció sobre Liszt que va marcar el seu tercer títol com a artista en exclusiva de Deutsche Grammophon, Trifonov va guanyar el Premi Grammy al millor àlbum solista instrumental del 2018. Així mateix, va ser nomenat Artista de l'Any 2016 per Gramophone, distinció que el 2019 li va renovar Musical America. També ha estat condecorat com a Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres pel govern francès el 2021. Com assenyala el diari londinenc «The Times», és *“sens dubte el pianista més extraordinari de la nostra època”*.

Aquesta temporada 2023-24, la seva agenda inclou compromisos a tres continents. Interpretarà el *Primer Concert per a piano* de Brahms amb la Cleveland Orchestra i la Toronto Symphony; el *Segon Concert* de Brahms amb la Los Angeles Philharmonic, Atlanta Symphony i Filharmònica d'Israel; el *Concert* de Schumann amb la New York Philharmonic; *Jeunehomme* de Mozart al Carnegie Hall, Kennedy Center i altres escenaris del continent americà. Amb la Chicago Symphony, Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia i Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, interpretarà el *Concert per a piano* de Mason Bates, una obra composta per al pianista durant la pandèmia, i els *Concerts* de Gershwin i Rakhmàninov amb la Philadelphia Orchestra.

En recital interpretarà *Sonates* de Prokófiev i Debussy en una gira europea amb el violoncel·lista Gautier Capuçon, i presentarà un nou programa en solitari amb obres de Rameau, Mozart, Mendelssohn i Beethoven als escenaris més emblemàtics de Viena, Múnic, Barcelona, Madrid, Venècia, Milà, Boston, San Francisco, Dallas i Nova York (Carnegie Hall).

La tardor del 2022 va protagonitzar, a més de les gales d'inauguració de temporada de la National Symphony Orchestra de Washington i del Carnegie Hall de Nova York, on el seu concert amb la Philadelphia Orchestra va marcar la primera de les seves quatre aparicions en aquella sala durant la temporada 2022-23. Perquè hi va tornar amb National Symphony Orchestra, acompanyat de Joshua Bell, i també com a darrera estació d'una llarga gira de recitals pels Estats Units amb un programa Mozart, Schumann, Txaikovski, Ravel i Skriabin. Altres fites inclouen concerts amb la New York Philharmonic i Chicago Symphony; residències artístiques d'una temporada amb la Filharmònica de Rotterdam i Radio France; gires amb l'Orchestra National de France i Royal Philharmonic Orchestra de Londres; una col·laboració de cambra amb Stefan Jackiw i Alisa Weilerstein a Nova York; i el llançament de la nova edició de luxe en CD i Blu-ray de DG de l'exitós l'àlbum doble *Bach: the art of life*, nominat als Grammy.

Tal s'ha d'esmentar la seva residència artística durant la temporada 2019-20 amb la New York Philharmonic, amb la qual va estrenar el seu propi *Quintet per a piano*; la participació en el 125è aniversari de la Chicago Symphony, sota la batuta de Riccardo Mutti; el cicle de concerts amb obres Rakhmàninov al Festival Rakhmàninov de la David Geffen Hall (Filharmònica) de Nova York amb la Philharmonia de Londres i la Münchner Philharmoniker; les residències artístiques el 2018 amb la Berliner Philharmoniker i al Musikverein de Viena; l'estrena del seu *Concert per a piano* amb la Wiener Philharmoniker, i també la participació en el famós concert de Cap d'Any amb la Berliner Philharmoniker, sota la direcció de Simon Rattle.

Des que va debutar com a solista al Carnegie Hall, Wigmore Hall de Londres, Musikverein de Viena, Suntory Hall del Japó i Salle Pleyel de París el 2012-13, Trifonov ha ofert recitals com a solista en sales tan emblemàtics com el Kennedy Center de Washington DC, i al cicle Celebrity Series de Boston, així com a les sales Barbican, Royal Festival i Queen Elizabeth de Londres, Concertgebouw d'Amsterdam (Master Piano Series), Philharmonie de Berlín, Herkulessaal de Múnic, Schloss Elmau de Baviera, Tonhalle de Zuric, Festival de Piano de Lucerna, Palais des Beaux-Arts de Brussel·les, Théâtre des Champs Élysées i Auditorium du Louvre de París, Palau de la Música Catalana, Opera City de Tòquio, Arts Center de Seül i Recital Centre de Melbourne.

L'octubre del 2021 Deutsche Grammophon va publicar *Bach: the art of life*, que inclou *L'art de la fuga*, acabada pel propi Trifonov. Així mateix inclou una selecció del *Quadern per a Anna Magdalena Bach*, música de quatre dels fills de Bach i dues peces conegudes com les preferides de la família Bach. L'àlbum va suposar la sisena nominació als Grammy, mentre que el vídeo adjunt amb la versió de la finalització del contrapunt final de *L'art de la fuga*, va ser distingit amb el Premi del Públic Opus Klassik 2022.

Així mateix va rebre el premi Pianista de l'Any 2021 d'Opus Klassik per l'àlbum *Silver age*, amb música russa per a piano sol i amb orquestra (Skriabin, Prokófiev i Stravinsky), publicat la tardor del 2020. Prèviament havia donat a conèixer *Destination Rachmaninov: arrival* (2019), nominat als Grammy 2021, que inclou els *Concerts Primer* i *Tercer* del compositor, i és el tercer volum de la sèrie per a DG que va enregistrar amb la Philadelphia Orchestra i Nézet-Séguin, després de *Destination Rachmaninov: departure*, distingit com a enregistrament de l'any 2019 per «BBC Music», i *Rachmaninov: variations* (nominat al Grammy 2015). DG també ha publicat *Chopin evocations*, que emparella les obres del compositor amb les d'altres del segle XX en què va influir, i *Trifonov: the Carnegie recital*, primer enregistrament del pianista com a artista en exclusiva de DG, efectuat en directe amb motiu del seu debut al Carnegie Hall el 2013, que es va fer amb les entrades exhaurides i li va suposar primera nominació als Grammy.

Durant la temporada 2010-11 va ser premiat en tres dels concursos més prestigiosos del món: tercer premio del Concurs Chopin de Varsòvia, primer premi del Concurs Rubinstein de Tel-Aviv i primer premi i Gran Premi –una distinció afegida que s'atorga al millor concursant en qualsevol categoria– del Concurs Txaiovski de Moscou. El 2013 també va ser guardonat per la crítica musical d'Itàlia amb el prestigiós Premi Franco Abbiati al millor solista instrumental.

Nascut a Nijni Nóvgorod (1991), va iniciar la seva formació musical als cinc anys. Va entrar a l'Escola de Música Gnessin de Moscou com a alumne de Tatiana Zelikman, i posteriorment va continuar els estudis de piano amb Sergei Babayan al Music Institute de Cleveland. També ha estudiat composició, i compon per a piano, així com música de cambra i orquestral. Quan va estrenar el seu propi *Concert per a piano*, el «Cleveland Plain Dealer» el va lloar amb aquestes paraules: "*Fins i tot havent-ho vist, no es pot creure. Així és l'art del pianista i compositor Daniil Trifonov*".

També et pot interessar

Palau Piano

Dilluns, 11.12.23 - 20 h

Sala de Concerts

Paul Lewis, piano

Integral de Sonates per a piano de Schubert (III)

F. Schubert: *Sonata per a piano núm. 4, en La menor, D. 537*

F. Schubert: *Sonata per a piano núm. 9, en Si major, D. 575*

F. Schubert: *Sonata per a piano núm. 18, en Sol major, D. 894*

Preus: de 25 a 35 €

Mecenes d'Honor

Agrolimen

grupo euromadi

B Sabadell
Fundació

Damm
Fundació

Fundació "la Caixa"

HAVAS

CONTROL
GROUP

TMB Transports
Metropolitans
de Barcelona

Mecenes Protectors

artyplan

CATALONIA
HOTELS & RESORTS

COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

DES
Eventi y Spettacoli SL

endesa

 eurofragrance

 **Fundación
Dvesta**

 factorenergia

**Fundació
FLUIDRA**
Llegat Joan Planes

 **FUNDACIÓ
Gandara**

**FUNDACIÓ
PUIG**

 **REPSOL
Fundación**

 **Santander
Fundación**

 **Fundació
Salvat**
Grup Farmacèutic

Gramona

 GVC Gaesco

KPMG

mesoestetic

 **MITSUBISHI
ELECTRIC**
AIRE ACONDICIONADO

moventia

 Santander

 Telefónica

Mitjans Col·laboradors

ara

 el Periódico

EL PUNT

LA VANGUARDIA

 EUROPA FM

RAC1

3 **CATALUNYA
RÀDIO**

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – CECOT – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Abertis – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L. – Soler Cabot

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – Maria José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

